

ผลของการให้คำปรึกษาครอบครัวต่อสัมพันธ์ภาพระหว่างคู่ครอง
ที่มีบุตรบกพร่องทางการได้ยิน

อัคราภรณ์ ยลโสภณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ตุลาคม 2547

ISBN 974-9740-41-6

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนในการทำวิจัยจาก

Mr.Andrew Scadding

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และ
ช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด บุญเรือง ซึ่งเป็น
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์วิณี ชิดเชิดวงศ์ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับ
แนวทางการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ จึงขอกราบ
ขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ดร.ฉันทนา จันทวงศ์ และพันเอกแพทย์หญิงสมถ บุญรอด ที่ได้สละ
เวลามาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าในครั้งนี้ และได้ให้ข้อเสนอแนะในทุกๆ ด้านเพื่อให้วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์พรประภา ไทยอุทิศ ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัด
ชลบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย ขอขอบพระคุณ ชิตเตอร์สุพัตรา
นนทสุวรรณ ผู้แทนผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนอนุบาลโสตพัฒนา และผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตร
บกพร่องทางการได้ยิน ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยได้อย่างสะดวก ตลอดจนกำลังใจที่มีให้แก่
ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา และกรุณาให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ Mr.Andrew Scadding ที่ได้มอบทุนสนับสนุน การวิจัยครั้งนี้ จนสำเร็จ
ลงได้อย่างสมบูรณ์

สุดท้าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อประพนธ์ - คุณแม่บัวพันธ์ ถนัดคำ ผู้ที่เป็นพลังใจ
และให้การสนับสนุนตลอดมา ขอขอบคุณ คุณอนุจิต ชลโสภณ ผู้ที่ช่วยเหลือลูกที่บกพร่องทางการ
ได้ยินด้วยดีตลอดมา รวมถึงผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในการวิจัยในครั้งนี้ คือ คู่ครองที่มีบุตรบกพร่อง
ทางการได้ยิน ทุกคนรอบครัว

อัศราภรณ์ ชลโสภณ

45921915: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: การให้คำปรึกษาคครอบครัว/ บทพร่องทางการได้ยิน

อัคราภรณ์ ยลโสภณ: ผลของการให้คำปรึกษาคครอบครัวต่อสัมพันธภาพระหว่างคู่ครองที่มีบุตรบกพร่องทางการได้ยิน (THE EFFECTS OF FAMILY COUNSELING ON MARITAL RELATIONSHIP IN HEARING IMPAIRED CHILDREN'S FAMILY) อาจารย์ผู้ควบคุม
วิทยานิพนธ์: สมคิด บุญเรือง, ก.ค., วิณี ชิตเชิดวงศ์, กศ.ม., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ก.ค. 115 หน้า.
ปี พ.ศ. 2547. ISBN 974-9740-41-6

การศึกษานี้เป็นการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาคครอบครัวต่อสัมพันธภาพระหว่างคู่ครอง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คู่ครองที่มีบุตรที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับก่อนประถมศึกษา ที่มีคะแนนสัมพันธภาพในครอบครัวต่ำกว่าเกณฑ์ จำนวน 8 ครอบครัว ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายเพื่อแบ่งประชากรเข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มการใช้โปรแกรมการให้คำปรึกษาคครอบครัวตามทฤษฎีของเวอร์จิเนีย ซะเทียร์ และ กลุ่มควบคุม กลุ่มละ 4 ครอบครัว เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือ โปรแกรมการให้คำปรึกษาคครอบครัวตามทฤษฎีของเวอร์จิเนีย ซะเทียร์ โดยทำการทดลอง 10 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ติดต่อกัน 5 สัปดาห์ การทดลองแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำและการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่แบบ นิวแมน-คูลส์

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

ผลการวิจัยพบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 คู่ครองกลุ่มทดลองมีคะแนนสัมพันธภาพในครอบครัวในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลเพิ่มขึ้นกว่าระยะก่อนการทดลองและเพิ่มขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคู่ครองกลุ่มทดลองมีคะแนนสัมพันธภาพในครอบครัวในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

45921915: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY;

M.Sc. (COUNSELING PSYCHOLOGY)

KEYWORDS: FAMILY COUNSELING/ HEARING IMPAIRED CHILDREN'S FAMILY

ASSARAPORN YOLSOPON: THE EFFECTS OF FAMILY COUNSELING ON
MARITAL RELATIONSHIP IN HEARING IMPAIRED CHILDREN'S FAMILY. THESIS

ADVISORS: SOMKID BOONRUANG, Ph.D., VINEE CHITCHUTVONG, M.Ed., AND

PAIRAT WONGNAM, Ph.D. 115 P. 2004. ISBN 974-9740-41-6

The purpose of this research was to study the effects of family counseling on marital relationship of the parents from the impaired children families. The sample consisted of eight pairs of parents who received family relationship test result. These couples of parents volunteered to join the programs. The samples were randomly assigned into 2 groups : (1) the family therapy of Virginia Satir's theories program group and (2) the control group, with 4 couples in each. The interventions were administered to the experimental group for ten sessions, two sessions per week. Each session lasted an hour. The data collection procedure was divided into three phases : the pre-test, the post-test, and the follow-up periods. The researcher used two-way ANOVA with repeated measure and the Newman-Keuls method to analyse the data.

The result of the study revealed that there was a statistically significance at .05 level in the interaction between the methods applied and the duration of experiment. The levels of family relationship of the couples in the experimental and the control groups were significantly different at .05 level when measured at the post-test and at the follow-up phase. And the levels of family relationship of couples in the experimental were nonsignificantly different at the post-test and the follow-up phase.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความบกพร่องทางการได้ยิน.....	7
ครอบครัวและการให้คำปรึกษาคครอบครัว.....	12
การให้คำปรึกษาคครอบครัวตามทฤษฎีของเวอจีเนีย ฮะเทียร์.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาคครอบครัว.....	39
สัมพันธภาพภายในครอบครัว.....	40
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพในครอบครัว.....	47
3 วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย.....	49
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	49
การดำเนินการทดลอง.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผลการวิจัย.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก.....	84
ภาคผนวก ข.....	87
ภาคผนวก ค.....	101
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แผนการทดลอง.....	51
2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	54
3 คะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพ ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ระหว่างคู่ครองที่มีบุตรบกพร่องทางการได้ยิน ในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาโดยวิธีปกติ.....	56
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพ ระหว่าง วิธีการทดลองกับระยะของการทดลอง.....	60
5 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง.....	62
6 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง.....	62
7 ผลการทดสอบผลย่อยของวิธีการทดลองในระยะติดตามผล.....	63
8 ผลการทดสอบผลย่อยของระยะเวลา ระหว่างคู่ครองที่มีบุตรบกพร่องทางการได้ยิน กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษารอบครัว.....	64
9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพเป็นรายคู่ ของคู่ครองที่มีบุตรบกพร่อง ทางการได้ยินในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษารอบครัว ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล ด้วยวิธีทดสอบแบบ นิวแมน กุสส์.....	65
10 ผลการทดสอบผลย่อย ของระยะเวลา ระหว่างคู่ครองที่มีบุตรบกพร่องทางการ ได้ยินในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาโดยวิธีปกติ.....	66
11 คะแนนสัมพันธภาพแยกรายด้าน.....	113

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 แผนที่ครอบครัว.....	33
3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพระหว่างคู่ครองที่มีบุตรบกพร่องทางการ ได้ยิน รับการให้คำปรึกษารอบครัว และกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาโดยวิธีปกติ ในระยะก่อนการทดลอง ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผล.....	58
4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพในระยะเวลาต่าง ๆ ของการทดลอง ระหว่าง คู่ครองที่มีบุตรบกพร่องทางการได้ยินในกลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษารอบครัวและ กลุ่มที่ได้รับการปรึกษาโดยวิธีปกติ.....	59
5 การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาในการทดลองต่อสัมพันธภาพ ระหว่างคู่ครอง.....	61